

DECYZJA KOMISJI**z dnia 11 grudnia 2006 r.****ustanawiająca wykaz norm i specyfikacji dotyczący sieci i usług łączności elektronicznej oraz urzędzeń i usług towarzyszących, zastępujący wszystkie poprzednie wersje***(notyfikowana jako dokument nr C(2006) 6364)***(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2007/176/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

Artykuł 1

uwzględniając dyrektywę 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 17 ust. 1,**Wykaz norm**

1. Niniejszym ustanawia się wykaz norm i specyfikacji dotyczących sieci i usług łączności elektronicznej oraz urzędzeń i usług towarzyszących.

po konsultacji z Komitetem ds. Łączności,

Zastępuje on poprzednie wersje wykazu norm, opublikowane w dniach 31 grudnia 2002 r. oraz 23 marca 2006 r.

a także mając na uwadze, co następuje:

Niniejsza publikacja stanowi uzupełnienie wykazu norm związanych z minimalnym zestawem łączny dzierżawionych, opublikowanego w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu 25 lipca 2003 r.

(1) Tymczasowy „Wykaz norm i specyfikacji dotyczących sieci i usług łączności elektronicznej oraz urzędzeń i usług towarzyszących” został opublikowany w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* ⁽²⁾.

2. Wykaz norm stanowiący załącznik do niniejszej decyzji publikowany jest w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

(2) Tymczasowy wykaz norm odnosił się zarówno do (starych) ram regulacyjnych określonych w dyrektywie Rady 90/387/EWG ⁽³⁾, jak i do obowiązujących ram prawnych określonych w dyrektywie 2002/21/WE. W marcu 2006 r. dokonano uzupełnień i zmian tego wykazu ⁽⁴⁾.

Artykuł 2

Adresaci

(3) W związku z tym konieczne jest odejście od wykazu tymczasowego i sporządzenie oraz opublikowanie wykazu norm zastępującego wyżej wymienione wersje.

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

(4) Nowa wersja wykazu norm została opracowana we współpracy ze specjalistami z państw członkowskich oraz Europejskim Instytutem Norm Telekomunikacyjnych (ETSI),

Sporządzono w Brukseli, dnia 11 grudnia 2006 r.

W imieniu Komisji

Viviane REDING

Członek Komisji

⁽¹⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, str. 33.

⁽²⁾ Dz.U. C 331 z 31.12.2002, str. 32.

⁽³⁾ Dz.U. L 192 z 24.7.1990, str. 1. Dyrektywa uchylona dyrektywą 2002/21/WE.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 71 z 23.3.2006, str. 9.

ZAŁĄCZNIK

Wykaz norm i specyfikacji dotyczących sieci i usług łączności elektronicznej oraz urządzeń i usług towarzyszących**UWAGI WYJAŚNIAJĄCE DO NINIEJSZEJ WERSJI WYKAZU NORM I SPECYFIKACJI DOTYCZĄCYCH SIECI I USŁUG ŁĄCZNOŚCI ELEKTRONICZNEJ ORAZ URZĄDZEŃ I USŁUG TOWARZYSZĄCYCH**

Zgodnie z art. 17 ust. 1 dyrektywy ramowej (2002/21/WE) Komisja sporządza i publikuje w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* listę norm i specyfikacji, które mogą stanowić podstawę wspierania oferowania zharmonizowanych usług w dziedzinie udostępniania sieci łączności elektronicznej, usług łączności elektronicznej oraz urządzeń i usług towarzyszących, celem zapewnienia interoperacyjności usług i zwiększenia oferty dla użytkowników.

Niniejsza publikacja zastępuje dotychczasowy tymczasowy wykaz norm (2002/C 331/04), który odnosił się zarówno do starych ram regulacyjnych (tj. art. 5 dyrektywy 90/387/EWG zmienionej dyrektywą 97/51/WE), jak i do obowiązujących ram prawnych (tj. art. 17 dyrektywy ramowej 2002/21/WE). Niniejsza publikacja zastępuje również zmianę wykazu norm związaną z usługami interaktywnej telewizji cyfrowej (2006/C 71/04) z dnia 26 marca 2003 r. ⁽¹⁾ Publikacja niniejszego wykazu norm nie ma wpływu na minimalny zestaw łączy dzierżawionych o zharmonizowanej charakterystyce i związane z nim normy, o którym mowa w art. 18 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej), opublikowany w decyzji Komisji (2003/548/WE) z dnia 24 lipca 2003 r. ⁽²⁾

Zgodnie z art. 17 ust. 2 dyrektywy ramowej, w przypadku gdy wykaz nie zawiera odpowiednich norm i/lub specyfikacji, państwa członkowskie będą zachęcały do stosowania norm i/lub specyfikacji przyjętych przez europejskie organizacje normalizacyjne oraz, w przypadku braku takich norm i/lub specyfikacji, będą zachęcały do stosowania międzynarodowych norm lub zaleceń przyjętych przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU), Międzynarodową Organizację Normalizacyjną (ISO) lub Międzynarodową Komisję Elektrotechniczną (IEC).

Niniejsza publikacja zawiera wybór norm i specyfikacji w przedmiotowych dziedzinach. W porównaniu z tymczasowym wykazem (2002/C 331/04) zawiera ona mniejszą liczbę norm i specyfikacji, ponieważ zgodnie z art. 17 ust. 2 dyrektywy ramowej państwa członkowskie są tak czy inaczej zobowiązane wspierać stosowanie tych norm i specyfikacji przyjętych przez europejskie organizacje normalizacyjne, które nie zostały wymienione w wykazie norm.

Wykaz norm został sporządzony przy uwzględnieniu następujących kryteriów, które zostały opracowane we współpracy z państwami członkowskimi w ramach Komitetu ds. Łączności, a następnie zatwierdzone w publicznych konsultacjach:

Zmieniony wykaz powinien zawierać normy i specyfikacje,

- które dotyczą połączeń między sieciami łączności elektronicznej lub dostępu do tych sieci i/lub interoperacyjności usług łączności elektronicznej, w zakresie niezbędnym do zagwarantowania pełnej interoperacyjności na poziomie użytkownika oraz swobody wyboru dla użytkowników;
- których wdrożenie nie jest związane z poniesieniem kosztów niewspółmiernych do oczekiwanych korzyści (proporcjonalność);
- oraz spełniające przynajmniej jedno z poniższych kryteriów:
 - normy i specyfikacje dla ważnych interfejsów między systemami należącymi do różnych podmiotów lub eksploatowanymi przez różne podmioty i mającymi aspekty transgraniczne, a w szczególności normy i specyfikacje służące do rozwiązania poważnych i prawdopodobnych problemów związanych z brakiem interoperacyjności lub brakiem swobody wyboru;
 - normy i specyfikacje odgrywające istotną rolę na obecnych rynkach, które znajdują się nadal w fazie rozwoju i będą jeszcze stosowane przez pewien czas.

Zmieniony wykaz nie powinien zawierać:

- norm i specyfikacji dotyczących powszechnie stosowanych sieci i usług, które nie będą już ulegać dalszemu rozwojowi;
- norm i specyfikacji dotyczących sieci i usług, które w chwili obecnej znajdują się w bardzo wczesnej fazie rozwoju;

⁽¹⁾ Dz.U. C 71 z 23.3.2006, str. 9.

⁽²⁾ Dz.U. L 186 z 25.7.2003, str. 43.

- w powiązaniu z pkt 1 lit. c) – norm i specyfikacji, w przypadku których zagwarantowanie interoperacyjności i swobody wyboru można pozostawić mechanizmom rynkowym w postaci popytu konsumentów lub zainteresowania sektora.

Niezależnie od kryteriów wymienionych w pkt 1 i 2 powyżej, szczególną uwagę należy zwrócić na:

- normy i specyfikacje, które obecnie służą regulacji na szczeblu krajowym lub europejskim, w przypadku gdy efekty ich nieuwzględnienia muszą dopiero zostać ocenione;
- normy i specyfikacje niezbędne w celu stworzenia możliwości nałożenia zgodnie z prawem krajowym lub wspólnotowym określonych zobowiązań w interesie publicznym, dla realizacji których operatorom brakowałoby w przeciwnym przypadku zachęt handlowych.

PRZEDMOWA

1. Część ogólna

Wymienione w dalszej części normy i specyfikacje stanowią „Wykaz norm i specyfikacji”, o którym mowa w art. 1 decyzji Komisji K(2006)6364 z dnia 11/XII/2006 r.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 dyrektywy ramowej (2002/21/WE), Komisja sporządza i publikuje w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* listę norm i specyfikacji, które mogą stanowić podstawę wspierania oferowania zharmonizowanych usług w dziedzinie udostępniania sieci łączności elektronicznej, usług łączności elektronicznej oraz urządzeń i usług towarzyszących.

Jeżeli wyżej wspomniane normy i/lub specyfikacje nie są odpowiednio stosowane, przez co nie można zapewnić interoperacyjności usług w co najmniej jednym państwie członkowskim, zgodnie z procedurą określoną w art. 17 ust. 4 dyrektywy ramowej nałożony może zostać obowiązek stosowania takich norm i/lub specyfikacji.

Wykaz norm jest regularnie aktualizowany celem uwzględnienia wymogów wynikających z rozwoju technologicznego i zmian rynkowych. Zainteresowane podmioty proszone są o wyrażenie opinii na temat niniejszej wersji wykazu.

Zasięgnięto opinii Komitetu ds. Łączności⁽³⁾ w zakresie, w jakim wykaz odnosi się do art. 17 dyrektywy ramowej.

Niniejszy wykaz nie obejmuje norm uzgodnionych na podstawie dyrektywy 1999/5/WE (dyrektywa w sprawie urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności) i opublikowanych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

2. Struktura wykazu norm

- Rozdział I: Normy i specyfikacje wiążące
- Rozdział II: Przejrzystość w zakresie zdolności przesyłowej
- Rozdział III: Publicznie oferowane interfejsy użytkownika
- Rozdział IV: Połączenia międzysieciowe i dostęp do sieci
- Rozdział V: Usługi oraz cechy usług
- Rozdział VI: Przypisywanie numerów i adresów
- Rozdział VII: Jakość usług
- Rozdział VIII: Usługi transmisji radiowej i telewizyjnej

⁽³⁾ Ustanowione na mocy art. 22 dyrektywy ramowej.

3. Status norm i specyfikacji wymienionych w wykazie

Normy i specyfikacje wymienione w rozdziale I mają inny status niż normy i specyfikacje w pozostałych rozdziałach niniejszego wykazu.

Stosowanie norm i specyfikacji wymienionych w rozdziale I jest wiążące na mocy odpowiednich przepisów. Obowiązek stosowania norm i specyfikacji może zostać nałożony w drodze procedury określonej w art. 17 ust. 4 dyrektywy ramowej. Zgodnie z art. 17 ust. 4 dyrektywy ramowej, „jeżeli Komisja zamierza wprowadzić obowiązek wdrożenia niektórych norm i/lub specyfikacji, winna zamieścić w tym przedmiocie odpowiednią informację w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich* oraz wezwać wszelkie zainteresowane strony do publicznego wypowiedzenia się w tej sprawie.” Komisja, działając zgodnie z procedurą określoną w art. 22 ust. 3 dyrektywy ramowej, wprowadza obowiązek stosowania odpowiednich norm i specyfikacji poprzez zamieszczenie wzmianki o tym, że są one obowiązkowe, w wykazie norm i specyfikacji opublikowanym w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Stosowanie norm i specyfikacji wymienionych w rozdziałach II do VIII jest zalecane, ale nie istnieje w tym zakresie zobowiązanie prawne. Zgodnie z art. 17 ust. 2 dyrektywy ramowej „państwa członkowskie będą zachęcały do stosowania norm lub specyfikacji (...) przy świadczeniu usług, udostępnianiu technicznych interfejsów lub funkcji sieciowych, w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla zapewnienia interoperacyjności usług i zwiększenia swobody wyboru użytkowników.” W tym kontekście zalecane normy i specyfikacje należy traktować jako propozycje, którym może zostać nadany status wiążący, jeśli władze stwierdzą istnienie na rynku zakłóceń wynikających z niewystarczającego stopnia zastosowania zalecanych norm i specyfikacji.

Zgodnie z art. 17 dyrektywy ramowej, zawarte w tym wykazie normy i specyfikacje „mogą stanowić podstawę wspierania oferowania zharmonizowanych usług w dziedzinie udostępniania sieci łączności elektronicznej, usług łączności elektronicznej, urządzeń towarzyszących i usług” (ust. 1), „celem zapewnienia interoperacyjności usług i zwiększenia oferty dla użytkowników” (ust. 2). Należy o tym pamiętać w przypadku stosowania tych norm i specyfikacji, które zawierają alternatywne rozwiązania lub klauzule wyboru.

Zgodnie z art. 17 ust. 5 i 6 dyrektywy ramowej, „jeżeli Komisja uzna, że normy i/lub specyfikacje (...) nie przyczyniają się już do harmonizacji świadczonych usług łączności elektronicznej, albo że nie wychodzą naprzeciw potrzebom konsumenta lub utrudniają rozwój technologiczny (...), usunie je z listy norm i/lub specyfikacji (...).”

Oprócz norm i specyfikacji wymienionych w rozdziale I niniejszego wykazu, również inne przepisy prawa ustanowione w ramach regulacyjnych dla sieci i usług łączności elektronicznej mogą przewidywać obowiązkowe stosowanie określonych norm i specyfikacji przez niektóre przedsiębiorstwa.

4. Wersja norm i specyfikacji

W przypadku gdy nie podano numeru wersji normy lub specyfikacji, niniejszy wykaz zawiera odniesienie do wersji obowiązującej w chwili jego opublikowania.

Jeśli nie zaznaczono inaczej, odniesienie do normy lub specyfikacji złożonej z wielu części obejmuje wszystkie części i podczęści tej normy lub specyfikacji. W niektórych wyraźnie zaznaczonych przypadkach wykaz zawiera odniesienie jedynie do określonych części normy lub specyfikacji.

5. Normy i specyfikacje techniczne

Większość norm i specyfikacji wymienionych w niniejszym wykazie to dokumenty ETSI, zarówno według poprzedniej, jak i według obecnej nomenklatury ETSI. Definicje różnych rodzajów dokumentów ETSI można znaleźć na następującej stronie internetowej pod „*ETSI Directives*”: <http://portal.etsi.org/directives/>

Najważniejsze z nich to:

Dokumenty według obecnej nomenklatury ETSI

Specyfikacja techniczna, TS (*Technical Specification*): zawiera głównie przepisy normatywne, zatwierdzone przez organ techniczny.

Sprawozdanie techniczne, TR (*Technical Report*): zawiera głównie elementy informacyjne, zatwierdzone przez organ techniczny.

Norma, ES (*Standard*): zawiera głównie przepisy normatywne, zatwierdzone przez członków ETSI.

Przewodnik, EG (*Guide*): zawiera głównie elementy informacyjne, zatwierdzone przez członków ETSI.

Sprawozdanie specjalne, SR (*Special Report*): zawiera informacje, które w celach dokumentacyjnych są udostępniane publicznie.

Norma europejska (seria telekomunikacja), EN (*European Standard, telecommunications series*): zawiera przepisy normatywne, zatwierdzone przez krajowe organizacje normalizacyjne i/lub delegacje krajowe ETSI oraz wywierające skutki w zakresie zasady „standstill” oraz krajowej transpozycji normy.

Norma zharmonizowana (*Harmonized standard*): norma europejska serii telekomunikacja, której projekt został powierzony ETSI przez Komisję Europejską na podstawie dyrektyw 98/34/WE oraz 98/48/WE, która została opracowana z uwzględnieniem odpowiednich wymogów zasadniczych ujętych w dyrektywie „nowego podejścia”, i do której odwołanie zostało następnie opublikowane w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.

Dokumenty według poprzedniej nomenklatury ETSI, odniesienia do których zawiera wykaz:

Europejska Norma Telekomunikacyjna, ETS (*European Telecommunication Standard*): zawiera przepisy normatywne, zatwierdzone przez krajowe organizacje normalizacyjne i/lub delegacje krajowe ETSI oraz wywierające skutki w zakresie zasady „standstill” oraz krajowej transpozycji normy.

Sprawozdanie techniczne ETSI, ETR (*ETSI Technical Report*): zawiera głównie elementy informacyjne, zatwierdzone przez komitet techniczny.

6. Adresy, pod którymi można otrzymać dokumenty referencyjne

ETSI Publications Office

adres pocztowy:

ETSI
650 Route des Lucioles
F-06921 Sophia Antipolis Cedex
Francja
Tel. (+33-4) 92 94 42 41
Faks (+33-4) 93 95 81 33
E-mail: publications@etsi.fr
Adres internetowy: http://www.etsi.org/services_products/freestandard/home.htm

Bezpośredni dostęp do dokumentów ETSI: <http://pda.etsi.org/pda/queryform.asp>

ITU Sales and Marketing Service (w przypadku dokumentów ITU-T)

adres pocztowy:

ITU
Place des Nations
CH-1211 Genewa 20
Szwajcaria
Tel. (41-22) 730 61 41 (angielski)
(41-22) 730 61 42 (francuski)
(41-22) 730 61 43 (hiszpański)
Faks (41-22) 730 51 94
E-mail: sales@itu.int
Adres internetowy: <http://www.itu.int>

7. Odniesienia do prawodawstwa UE

Wykaz odsyła do następujących aktów prawnych, możliwych do odszukania na stronie: http://europa.eu.int/information_society/topics/telecoms/regulatory/index_en.htm

Dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, str. 33).

Dyrektywa 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywa o dostępie) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, str. 7).

Dyrektywa 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, str. 51).

Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, str. 27).

Dyrektywa 2002/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa o zezwoleniach) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, str. 21).

Zalecenie 2000/417/WE Komisji w sprawie uwolnionego dostępu do pętli lokalnej (Dz.U. L 156 z 29.6.2000, str. 44).

Rozporządzenie (WE) 2887/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uwolnionego dostępu do pętli lokalnej (Dz.U. L 336 z 30.12.2000, str. 4).

Zalecenie Komisji (2005/57/WE) z dnia 21 stycznia 2005 r. w sprawie udostępniania łączy dzierżawionych w Unii Europejskiej (Część 1 – Najważniejsze warunki udostępniania oferowanych hurtowo łączy dzierżawionych) (notyfikowana jako dokument nr C(2005) 103) (Dz.U. L 24 z 27.1.2005, str. 27).

Zalecenie Komisji (2005/268/WE) z dnia 29 marca 2005 r. w sprawie udostępniania łączy dzierżawionych w Unii Europejskiej – Część 2 – Aspekty cenowe oferowanych hurtowo części obwodów łączy dzierżawionych (notyfikowana jako dokument nr C(2005) 951) (Dz.U. L 83 z 1.4.2005, str. 52).

Zalecenie Komisji 2003/558/WE z dnia 25 lipca 2003 r. w sprawie przetwarzania informacji o miejscu przebywania osoby wywołującej w elektronicznych sieciach łączności dla potrzeb usługi numeru alarmowego rozszerzonej o informacje o miejscu przebywania (Dz.U. L 189 z 29.7.2003, str. 49).

Dyrektywa 1999/5/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności. (Dz.U. L 91 z 7.4.1999, str. 10).

Decyzja Rady 2001/792/WE z dnia 23 października 2001 r. ustanawiająca mechanizm wspólnotowy ułatwiający wzmocnioną współpracę w interwencjach wspierających ochronę ludności (Dz.U. L 297 z 15.11.2001, str. 7).

Decyzja nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym) (Dz.U. L 108 z 24.4.2002, str. 1).

Dyrektywa 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiająca procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych oraz w zakresie zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego, zmieniona dyrektywą 98/48/WE (Dz.U. L 204 z 21.7.1998, str. 37).

Komunikat Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie interoperacyjności usług interaktywnej telewizji cyfrowej, COM(2004) 541 z dnia 30 lipca 2004 r.

Komunikat Komisji dla Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów dotyczący przeglądu interoperacyjności usług w zakresie interaktywnej telewizji cyfrowej zgodnie z komunikatem COM (2004) 541 z dnia 30 czerwca 2004 r., COM(2006) 37 z dnia 2 lutego 2006 r.

8. Definicje i skróty

Definicje

Zastosowanie mają definicje zawarte w odpowiednich aktach prawnych UE wymienionych w pkt 7.

Skróty

Do celów niniejszego dokumentu stosuje się następujące skróty:

3GPP	3 rd Generation Partnership Project (projekt partnerski trzeciej generacji)
API	Application Program Interface (interfejs programów użytkowych)
DAB	Digital Audio Broadcasting (radiofonia cyfrowa)
DVB	Digital Video Broadcasting (telewizja cyfrowa)
ETSI	European Telecommunication Standards Institute (Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych)
GSM	Global System for Mobile communications (globalny system telefonii komórkowej)
ISDN	Integrated Service Digital Network (sieć cyfrowa z integracją usług)
IP	Internet Protocol (protokół internetowy)
IPAT	Internet Protocol Access Terminal (terminal dostępu do protokołu internetowego)
ITU	International Telecommunications Union (Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny)
MHEG	Multimedia and Hypermedia Experts Group (grupa ekspertów ds. multimedii i hipermedii)
MHP	Multimedia Home Platform (multimedialna platforma domowa)
NGN	Next Generation Networks (sieci nowej generacji)
NTP	Network Termination Point (punkt zakończenia sieci)
OSA	Open Service Access (otwarty dostęp do usług)
PoI	Point of Interconnection (punkt połączenia między-sieciowego)
PSTN	Public Switched Telephone Network (publiczna komutowana sieć telefoniczna)
QoS	Quality of Service (jakość usługi)
ULL	Unbundled Local Loop (uwolniona pętla lokalna)
UMTS	Universal Mobile Telecommunications System (system telefonii komórkowej trzeciej generacji)
WML	Wireless Mark-up Language (język opisu informacji dla zastosowań bezprzewodowych)
WTVML	Wireless TeleVision Mark-up Language (język opisu informacji dla zastosowań telewizji bezprzewodowej), określany również jako WTML

WYKAZ NORM I SPECYFIKACJI DOTYCZĄCYCH SIECI I USŁUG ŁĄCZNOŚCI ELEKTRONICZNEJ ORAZ URZĄDZEŃ
I USŁUG TOWARZYSZĄCYCH URZĄDZENIA I USŁUGI

Publikacja niniejszego wykazu norm i specyfikacji służy wspieraniu oferowania zharmonizowanych usług łączności elektronicznej z korzyścią dla użytkowników, zapewnieniu interoperacyjności, a także wspieraniu wdrożenia ram prawnych. Uwzględnienie norm i specyfikacji następuje w przypadku, kiedy mają one związek z przepisami dyrektyw. Kryteria stosowane dla włączenia norm i specyfikacji do niniejszego wykazu zostały przedstawione w uwagach wyjaśniających.

ROZDZIAŁ I

1. **Normy wiążące**

Niniejszy wykaz nie zawiera żadnych norm wiążących.

Obowiązek stosowania norm może zostać nałożony w drodze procedury określonej w art. 17 ust. 4 dyrektywy ramowej. Jeżeli Komisja zamierza wprowadzić obowiązek stosowania niektórych norm i/lub specyfikacji, zamieszcza w tym przedmiocie odpowiednią informację w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich oraz wzywa wszelkie zainteresowane strony do publicznego wypowiedzenia się w tej sprawie.

ROZDZIAŁ II

2. **Przejrzystość w zakresie zdolności przesyłowej**

2.1. *Dostęp stron trzecich do pętli lokalnej*

Interfejsy techniczne i/lub cechy usługi	Nr referencyjny	Uwagi
Zarządzanie częstotliwościami w sieciach dostępu wykorzystujących kable metalowe (<i>Spectral management on metallic access networks</i>), Część 1: Definicje i biblioteka sygnałów	ETSI TR 101 830-1 (V.1.1.1)	

ROZDZIAŁ III

3. **Publicznie oferowane interfejsy użytkownika**

W określonych warunkach rynkowych ⁽⁴⁾ krajowy organ regulacyjny może nałożyć na operatorów szczególne obowiązki, pozwalające na spełnienie uzasadnionych żądań dostępu do określonych części sieci i urządzeń towarzyszących oraz umożliwienia korzystania z nich.

Do niniejszego wykazu nie włączono żadnej normy lub specyfikacji, ponieważ w chwili obecnej żadna z istniejących norm lub specyfikacji nie spełnia kryteriów określonych w uwagach wyjaśniających.

ROZDZIAŁ IV

4. **Połączenia międzysieciowe i dostęp do sieci**

Zgodnie z dyrektywą o dostępie operatorzy sieci i usług łączności elektronicznej mogą podlegać szczególnym wymogom w zakresie połączeń wzajemnych i/lub dostępu.

Normy i specyfikacje dotyczące uwolnionego dostępu do pętli lokalnej oraz dostępu „bitstream” są wymienione w rozdziale II.

⁽⁴⁾ Por. art. 8 ust. 2 dyrektywy ramowej.

4.1. Interfejsy programów użytkowych

Interfejsy techniczne i/lub cechy usługi	Nr referencyjny	Uwagi
Otwarty dostęp do usług (<i>Open Service Access, OSA</i>); Interfejs programów użytkowych (<i>API/Parlay 3</i>)	ETSI ES 201915	
Otwarty dostęp do usług (<i>Open Service Access, OSA</i>); Interfejs programów użytkowych (<i>API/Parlay 4</i>)	ETSI ES 202915	
Otwarty dostęp do usług (<i>Open Service Access, OSA</i>); Interfejs programów użytkowych (<i>API/Parlay 5</i>)	ETSI ES 203915	
Dostosowane aplikacje UMTS dla polepszonych zarządzania siecią telefonii komórkowej, Faza 3 (<i>UMTS Customized Applications for Mobile network Enhanced Logic, CAMEL, Phase 3</i>); Specyfikacja dla części aplikacyjnej CAMEL (<i>CAMEL Application Part [CAP] specification</i>)	ETSI TS 129078	
Otwarty dostęp do usług UMTS (<i>Open Service Access, OSA</i>); Interfejs programów użytkowych, Część 1: Przegląd	ETSI TS 129198-1	
Otwarta architektura usług UMTS (<i>UMTS Open Services Architecture</i>), Interfejs programów użytkowych, Część 2	ETSI TR 129998	

4.2. Dostęp do instalacji i usług sieciowych

Do niniejszego wykazu nie włączono żadnej normy lub specyfikacji, ponieważ w chwili obecnej żadna z istniejących norm lub specyfikacji nie spełnia kryteriów określonych w uwagach wyjaśniających.

4.3. Połączenia wzajemne

Interfejsy techniczne i/lub cechy usługi	Nr referencyjny	Uwagi
IP-Cablecom; Część 12: Internet Signalling Transport Protocol (ISTP)	ETSI TS 101909-12	definiuje interfejs SS7 do bramy sygnalizacyjnej sieci IP-Cablecom
IP-Cablecom; Część 23: Internet Protocol Access Terminal – Line Control Signalling (IPAT – LCS)	ETSI TS 101909-23	definiuje interfejs sygnalizacyjny V5.2 do terminalu IPAT sieci IP-Cablecom

ROZDZIAŁ V

5. Usługi oraz cechy usług

5.1. Lokalizacja rozmówcy

Interfejsy techniczne i/lub cechy usługi	Nr referencyjny	Uwagi
Protokoły lokalizacji miejsca wypadku (<i>Emergency location protocols</i>)	ETSI TS 102164	
Usługi lokalizacyjne (<i>Location Services, LCS</i>), Opis funkcjonowania, etap 2 (UMTS)	ETSI TS 123171	

5.2. Aspekty dotyczące transmisji sygnałów radiowych i telewizyjnych

Normy i specyfikacje dla transmisji sygnałów radiowych i telewizyjnych są wymienione w rozdziale VIII.

5.3. Informacje o opłatach

Do niniejszego wykazu nie włączono żadnej normy lub specyfikacji, ponieważ w chwili obecnej żadna z istniejących norm lub specyfikacji nie spełnia kryteriów określonych w uwagach wyjaśniających.

5.4. Biura numerów

Interfejsy techniczne i/lub cechy usługi	Nr referencyjny	Uwagi
Skomputeryzowana pomoc w zakresie spisu abonentów (<i>Computerized directory assistance</i>)	ITU-T Zalecenie E.115 (02/95)	W chwili obecnej służy do wprowadzenia publicznych usług biur numerów zagranicznych
Publiczne usługi biur numerów zagranicznych (<i>International public directory services</i>)	ITU-T Zalecenie F.510	Możliwe jest również wykorzystanie przy łączeniu krajowych baz danych zawierających informacje o abonentach
Ujednolicona specyfikacja w zakresie spisu abonentów (<i>Unified Directory Specification</i>)	ITU-T Zalecenie F.515	

5.5. Odrzucanie połączeń anonimowych (*Anonymous Call Rejected, ACR*)

Odrzucanie połączeń anonimowych zostało wprowadzone unormowane dla sieci PSTN i ISDN, jednakże tylko niektóre z obecnych wdrożeń częściowo odpowiadają normom i specyfikacjom; brak jest również unormowań dla sieci GSM.

Do niniejszego wykazu nie włączono żadnej normy lub specyfikacji, ponieważ w chwili obecnej żadna z istniejących norm lub specyfikacji nie spełnia kryteriów określonych w uwagach wyjaśniających.

ROZDZIAŁ VI

6. Przypisywanie numerów i adresów

6.1. Wybór oraz preselekcja operatora

Do niniejszego wykazu nie włączono żadnej normy lub specyfikacji, ponieważ w chwili obecnej żadna z istniejących norm lub specyfikacji nie spełnia kryteriów określonych w uwagach wyjaśniających.

6.2. Przenoszenie numeru

Do niniejszego wykazu nie włączono żadnej normy lub specyfikacji, ponieważ w chwili obecnej żadna z istniejących norm lub specyfikacji nie spełnia kryteriów określonych w uwagach wyjaśniających.

ROZDZIAŁ VII

7. Jakość usług

Interfejsy techniczne i/lub cechy usługi	Nr referencyjny	Uwagi
Dotyczące użytkownika parametry, definicje i metody pomiaru jakości usług (<i>User related QoS parameter, definitions and measurements</i>)	ETSI EG 202057 (części 1 do 4)	
Jakość usług telekomunikacyjnych (<i>Quality of telecom services</i>);	ETSI EG 202009 (części 1 do 3)	Parametry dotyczące użytkownika
Definicje parametrów działania dla jakości transmisji głosu oraz innych zastosowań pasma głosowego wykorzystujących sieci IP (<i>Performance parameter definitions for quality of speech and other voice band applications utilising IP networks</i>)	ITU-T Zalecenie G.1020 (w tym załącznik A)	

Uwaga: Zgodnie z art. 11 i 22 dyrektywy o usłudze powszechnej, krajowe organy regulacyjne mogą w określonych okolicznościach nałożyć wymóg stosowania określonych norm i/lub specyfikacji dla terminów udostępnienia usług oraz dla parametrów, definicji i metod pomiaru jakości usług. Normy i specyfikacje takie są wymienione w załączniku III do tej dyrektywy.

7.1. Poziom usług

Interfejsy techniczne i/lub cechy usługi	Nr referencyjny	Uwagi
Kategorie jakości usług multimedialnych dla użytkowników końcowych (<i>End-user multimedia QoS categories</i>)	ITU-T Zalecenie G.1010 (11/01)	

7.2. Cele w zakresie parametrów sieci

Niniejszy wykaz zawiera wyłącznie normy i specyfikacje, które dotyczą usług opartych na protokole internetowym (IP).

Interfejsy techniczne i/lub cechy usługi	Nr referencyjny	Uwagi
Cele w zakresie parametrów sieci dla usług opartych na protokole internetowym (<i>Network performance objectives for IP-based services</i>)	ITU-T Zalecenie Y.1541 (w tym aneks X oraz zmiany 1 i 2)	Niektóre technologie wymagają specjalnego podejścia w zakresie dopuszczalnych odchyleń
Koncepcja i architektura jakości usług (<i>Quality of Service Concept and Architecture</i>)	ETSI TS 123107 (3GPP TS 23.107)	Tabela zgodności między klasami jakości usług w zaleceniu Y.1541 ITU-T oraz w TS 123107

ROZDZIAŁ VIII

8. Usługi transmisji radiowej i telewizyjnej

8.1. Interfejsy programów użytkowych

Interfejsy techniczne i/lub cechy usługi	Nr referencyjny	Uwagi
Telewizja cyfrowa (<i>Digital Video Broadcasting, DVB</i>); Multimedialna platforma domowa (<i>Multimedia Home Platform, MHP</i>) – specyfikacja 1.1.1	ETSI TS 102812	wersja 1.2.1
Telewizja cyfrowa (<i>Digital Video Broadcasting, DVB</i>); Multimedialna platforma domowa (<i>Multimedia Home Platform, MHP</i>) – specyfikacja 1.0.3	ETSI ES 201812	wersja 1.1.1 poprzednio TS 101812 v. 1.3.1
Profil nadawania MHEG-5 (<i>Broadcast Profile</i>)	ETSI ES 202184	wersja 1.1.1

8.2. Normy i specyfikacje dla realizacji interaktywnych treści telewizyjnych

Interfejsy techniczne i/lub cechy usługi	Nr referencyjny	Uwagi
WTVML, Specyfikacja prostej mikroprzeglądarki dla interaktywnych aplikacji telewizyjnych, opartej na WML i z nim kompatybilnej (<i>WTVML, Specification for a Lightweight Microbrowser for interactive TV applications, based on and compatible with WML</i>)	ETSI TS 102322	wersja 1.1.1

8.3. Cyfrowa transmisja radiowa i telewizyjna

Interfejsy techniczne i/lub cechy usługi	Nr referencyjny	Uwagi
Radiofonia cyfrowa (<i>Digital Audio Broadcasting, DAB</i>); Maszyna wirtualna: Specyfikacja Java-DAB	ETSI TS 101993	